

3.6. Výchovné a vzdělávací strategie

Gymnázium Jihlava rozvíjí u svých žáků kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní, a to různými výchovnými a vzdělávacími strategiemi.

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi. Pokud je to možné, umožní žákům, aby si platnost jeho tvrzení mohli ověřit sami.
- rozvíjí tuto kompetenci častým zařazováním práce s odbornými časopisy, literaturou a internetem přímo v hodinách.
- vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů, prezentací...
- zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalování záměrných chyb ve výkladu a chyb ve využívání daných poznatků v jejich okolí.
- na konci vyučovací hodiny pravidelně shrne a utřídí probrané učivo s přihlédnutím k domácí přípravě.
- zařazuje do výuky specifické činnosti, které mají procvičovat žákovu paměť (např. matematické a jazykové rozcvičky, pětiminutovky, recitaci, místopis, dějepisná data a pojmy atd.).
- při hodnocení žákovu výkonu zdůrazňuje především pozitivní postřehy.
- doporučuje žákům další vzdělávací aktivity (sledování televize, rozhlasu, četba nových knih a odborných časopisů), hovoří s nimi o nově nabytých informacích, popř. jich využívá v probírané látce.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyžaduje po žákovi, aby vlastními slovy vysvětlil, jak pochopil zadaný úkol.
- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů, např. matematiky v přírodních vědách, fyziky v zeměpise, českého jazyka v cizích jazycích atd.
- podporuje žáky při hledání různých postupů řešení zadaných úloh.
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby, např. ověřováním výsledku.
- vede žáka k používání specifických výrazových prostředků, které pomáhají zjednodušit řešený problém, např. náčrtek, diagram, vzorec atd.
- využívá samostatné práce či laboratorního cvičení k tomu, aby si žáci nacvičili rozebírání problému a stanovení cíle práce.
- se snaží potlačovat frontální výuku aktivizujícími metodami.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- často zařazuje samostatná vystoupení žáků – referáty, recitace, soutěže.
- chce po žácích věcnou argumentaci při referátech, odpovědích na dotazy atd.
- při práci s textem vede žáky k rozlišování informací podstatných, zavádějících apod.
- rozvíjí komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu, které má souvislost s aktuálními problémy.
- vyžaduje používání správné (přesné) terminologie při komentáři vlastních úvah, prací ...
- podporuje vhodný zásah žáků do výkladu (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá v hodinách skupinovou práci a podporuje řešení úloh v malých skupinkách.
- procvičuje s žáky vyjadřování vlastních stanovisek (i opačných), žáci jsou vedeni k tomu, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali.
- vyhledává a podporuje talenty pomocí školních nebo celostátních soutěží.
- vede žáky k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků.
- často zařazuje do výuky samostatná vystoupení, např. referáty, recitace, soutěže apod.
- klade důraz na pomoc slabším žákům při skupinové práci.
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, např. řádů učeben apod.
- prezentuje osobní zájem o vyučovaný obor.

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům vyjadřovat se k základním otázkám života školy.
- využívá ve výuce řízenou diskusí k učivu, které souvisí s aktuálními problémy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů.
- pravidelně využívá domácí přípravu ve vyučovacích hodinách.
- zařazuje práci s technikou a různými materiály – laboratorní cvičení, výtvarné práce atd.
- podporuje žáky, aby stanovili vlastní postup práce, kontrolu výsledků a výsledky sami zhodnotili.
- umožňuje žákům prezentovat jejich výrobky (charitativní akce, výzdoba školy, školní burza atd.).
- seznamuje žáky se světem práce – exkurze, besedy s odborníky atd.
- nabízí žákům takové aktivity, které podporují jejich schopnosti samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat nějaké aktivity.
- při práci ve skupinách vede žáky ke společnému hledání efektivního řešení problému.
- zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti na okolí (exkurze, výlety atd.)

(Vybráno ze Školního vzdělávacího programu Gymnázia Jihlava-30.8.2007, PaedDr. Miluše Trísková.)